

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 113/2021

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

(Τμήμα Στ')

Συνεδρίαση της 23ης Ιουνίου 2021

(Με τη χρήση τεχνολογικών μέσων σύμφωνα με την απόφαση 230/2021 του
Προέδρου Ν.Σ.Κ.)

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Γεώργιος Κανελλόπουλος, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Ασημίνα Ροδοκάλη, Ευαγγελία Σκαλισά, Ευσταθία Τσαούση, Διονύσιος Χειμώνας, Βασίλειος Κορκίζογλου, Χαράλαμπος Μπρισκέλας, Νικόλαος Καραγιώργης, Αναστασία Ζαφειριάδου, Περικλής Αγγέλου και Αντώνιος Παπαγεωργίου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Στελιανή Κουστουμπάρδη, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός ερωτήματος: Το υπ' αριθ. πρωτ. ΕΠ2126/15-12-2020 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης, Τεχνικών Υπηρεσιών και Στέγασης/Δ/νσης Ανθρώπινου Δυναμικού/Τμήματος Σχεδιασμού Ανθρώπινων Πόρων και Αξιολόγησης Αναγκών του e-ΕΦΚΑ.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται: 1) Αν τίθεται θέμα ανάκλησης εν όλω ή εν μέρει (κατά το μέρος που αφορά την κατηγορία) της πράξης διορισμού της Ε.Τ., υπαλλήλου του e-ΕΦΚΑ (τ. Ο.Α.Ε.Ε.). 2) Αν είναι νόμιμη η ένταξη της υπαλλήλου σε κατώτερη κατηγορία μετά την ανάκληση ισοτιμίας πτυχίου ως προσόντος διορισμού σε ανώτερη κατηγορία και, σε θετική περίπτωση, αν η ένταξη αυτή ανατρέχει νομίμως στον χρόνο ανάκλησης της απόφασης ισοτιμίας του πτυχίου.

Για το πιο πάνω ερώτημα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Στ') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

1. Από το έγγραφο του ερωτήματος και τα συνοδεύοντα αυτό στοιχεία του φακέλου προκύπτει το εξής πραγματικό:

Η Ε.Τ., μόνιμη υπάλληλος του e-ΕΦΚΑ, διορίστηκε μέσω ΑΣΕΠ στο καταργηθέν Ταμείο «Οργανισμός Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών - Ταμείο Ασφάλισης Εμπόρων (Ο.Α.Ε.Ε.-Τ.Α.Ε.) με την με αριθμό 36/12-11-2002 διαπιστωτική πράξη του Αντιπροέδρου Α' του Ο.Α.Ε.Ε (ΦΕΚ 258/18-11-2002, τ. Ν.Π.Δ.Δ.) σε κενή οργανική θέση κλάδου Διοικητικού-Λογιστικού της κατηγορίας ΤΕ και ανέλαβε υπηρεσία την 6-12-2002, καταθέτοντας ως προσόν διορισμού την αρ. 4/5-10-2001 πράξη του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Ι.Τ.Ε.), σύμφωνα με την οποία αναγνωρίστηκε ο τίτλος σπουδών που της απονεμήθηκε από ίδρυμα της Ουκρανίας την 8-6-2000 ως ισότιμος και αντίστοιχος με τα πτυχία που απονέμονται από τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, ειδικότητας «Τουριστικών Επιχειρήσεων». Κατά τον έλεγχο νομιμότητας των πτυχίων, πιστοποιητικών και λοιπών στοιχείων των προσωπικών μητρώων των υπαλλήλων, περιήλθε στον Ο.Α.Ε.Ε. το αρ. 12215/10-7-2014 έγγραφο του Διεπιστημονικού Οργανισμού Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), με το οποίο διαβιβάστηκε απόσπασμα πρακτικού της 7^{ης} συνεδρίασης του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ι.Τ.Ε. της 15-4-2003 με αποδέκτη την εν λόγω υπάλληλο. Σύμφωνα με το ανωτέρω έγγραφο η απόφαση ισοτιμίας που της είχε χορηγηθεί από το Ι.Τ.Ε. ανακλήθηκε και δεν ήταν σε ισχύ από τον Απρίλιο του 2003.

2. Κατόπιν αυτού, η υπάλληλος κλήθηκε αρμοδίως προς παροχή εξηγήσεων και με το κατατεθέν υπόμνημά της παροχής απόψεων στις 20-8-2014 ισχυρίσθηκε ότι ουδέποτε παρέλαβε ταχυδρομικώς ή ενημερώθηκε με άλλο τρόπο για την ύπαρξη της ανακλητικής απόφασης ισοτιμίας για να ενημερώσει την υπηρεσία της. Στη συνέχεια και μετά από ανώνυμη αόριστη καταγγελία προς το Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης για πλαστότητα εγγράφων πρόσληψης υπαλλήλου, η οποία όπως επιβεβαιώθηκε αρμοδίως αφορούσε την ανωτέρω υπάλληλο, αυτή κλήθηκε σε ακρόαση και παρέσχε έγγραφες διευκρινίσεις. Στη συνέχεια διατάχθηκε ΕΔΕ από τον Διοικητή του Ο.Α.Ε.Ε. και η διενεργήσασα αυτήν κατέθεσε το πόρισμά της, βάσει του οποίου δεν απεδείχθη δόλος της υπαλλήλου προς απόκρυψη της ανάκλησης ισοτιμίας, αλλά ότι αυτή δεν δύναται να κατέχει νόμιμα την θέση της στον Ο.Α.Ε.Ε.

3. Κατόπιν τούτου, η ανωτέρω υπάλληλος κλήθηκε σε απολογία για το πειθαρχικό παράπτωμα της παράβασης του υπαλληλικού καθήκοντος, που προσδιορίζεται από τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν οι κείμενες διατάξεις, εντολές και οδηγίες, κατά την έννοια των άρθρων 106 και 107 παρ. 1 περ. β' του ν. 3528/2007 (Α' 27), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Επί της κλήσης αυτής η Ε.Τ. υπέβαλε ταχυδρομικά την αρ. εμπ. πρωτ.

316/03-12-2015 έγγραφη απολογία της και ο Διοικητής του Ο.Α.Ε.Ε. παρέπεμψε την υπόθεση στο Διοικητικό Συμβούλιο για τη λήψη απόφασης. Το Δ.Σ. του Ο.Α.Ε.Ε. με την αρ. 118/συν.16^η/16-03-2016 απόφασή του απάλλαξε την υπάλληλο από το αποδιδόμενο σε αυτήν πειθαρχικό παράπτωμα. Η ανωτέρω απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου Ο.Α.Ε.Ε. διαβιβάστηκε στον Γενικό Επιθεωρητή Δημοσίας Διοίκησης, ο οποίος δεν άσκησε ένσταση κατ' αυτής.

4. Η Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών του Ο.Α.Ε.Ε. με το από 23-2-2016 Υπηρεσιακό Σημείωμα, αφού ασχολήθηκε με το πραγματικό της υπόθεσης και το πότε είναι νόμιμη η πράξη ανάκλησης διορισμού σύμφωνα με τον Υ.Κ. πρότεινε την ένταξη της υπαλλήλου "σε κενή οργανική θέση του κλάδου κατηγορίας σύμφωνα με τα προσόντα της και μάλιστα αναδρομικά από την ημερομηνία ανάκλησης του τίτλου σπουδών της".

5. Πράγματι στη συνέχεια με την αρ. πρωτ. ΔΙ.ΔΙΟΙΚ/Φ54/1/296545/ 23-02-2016 Απόφαση του Διοικητή του Ο.Α.Ε.Ε. ενετάχθη η μόνιμη υπάλληλος, Ε.Τ. από τον κλάδο κατηγορίας ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού σε κενή οργανική θέση του κλάδου κατηγορίας ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων από την 15-04-2003, ημερομηνία ανάκλησης της αρ. 792/15-10-2001 Απόφασης ισοτιμίας τίτλου σπουδών της, σύμφωνα με την αρ.7/15-04-2003 Πράξη του Ε.Σ. του Ι.Τ.Ε.. Περίληψη της ανωτέρω Απόφασης του Διοικητή Ο.Α.Ε.Ε. εστάλη προς δημοσίευση στο Εθνικό Τυπογραφείο με το αρ. πρωτ. ΔΙ.ΔΙΟΙΚ/Φ54/2/304243/25-02-2016 έγγραφο. Το Εθνικό Τυπογραφείο με το αρ. πρωτ. ΚΥ 657782/09-05-2016 έγγραφο επέστρεψε στον Ο.Α.Ε.Ε. το προαναφερθέν έγγραφο του εν λόγω Οργανισμού, αναφέροντας μεταξύ άλλων: «... Λόγω της σοβαρότητας του θέματος και της πιθανής προσφυγής της θιγόμενης υπαλλήλου στο αρμόδιο δικαστήριο, σκόπιμο θα ήταν, κατά την άποψή μας, να ερωτηθεί, μέσω του Υπουργείου Εργασίας, και ο Νομικός Σύμβουλος Ν.Σ.Κ., ο οποίος και θα λάβει υπ' όψιν τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης».

6. Ειδικότερα, κατά το έγγραφο αυτό του Εθνικού Τυπογραφείου: α) Στο πλαίσιο θεώρησης των δοκιμίων κειμένων από το Νομικό Γραφείο της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3469/2006 «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις» (Α' 131), προκειμένου να δοθεί άδεια για τη δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, διαπιστώθηκε αρμοδίως ότι ελλείπει η εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση της απόφασης κατ' άρθρο 9 παρ. 2 του ως άνω νόμου (τυπικό κώλυμα δημοσίευσης), β) Ως προς την ουσία της υπόθεσης, για την οποία το έγγραφο προτείνει να ερωτηθεί ο Νομικός Σύμβουλος του Ν.Σ.Κ., το οποίο και προκάλεσε το παρόν ερώτημα, αναγράφεται σχετικά: «... προκύπτει ζήτημα νομιμότητας της πράξης διορισμού της καθόσον εκδόθηκε κατά πλάνη περί τα πράγματα ως προς την ύπαρξη (του απαιτούμενου για την πρόσληψη) αναγνωρισμένου ισότιμου τίτλου σπουδών. Σημειώνεται ότι δεν προκύπτει, από τα στοιχεία που μας εκτέθηκαν προφορικά, εάν στην παρανομία αυτή, συνετέλεσε η εν λόγω υπάλληλος. Συνεπώς και ενόψει αυτού, δεν τίθεται θέμα

επανεπίσταξης της υπαλλήλου σε θέση κλάδου κατηγορίας ΔΕ, αλλά ζήτημα ανάκλησης, εν όλω ή εν μέρει (ήτοι κατά το μέρος που αφορά στην κατηγορία) της πράξης διορισμού της. ...».

7. Τέλος, με την υπ' αριθ. 227/24-1-2017 απόφαση του Διοικητή του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.) μετεφέρθησαν αυτοδικαίως στον Ε.Φ.Κ.Α. οι υπάλληλοι του Ο.Α.Ε.Ε., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 53 του ν. 4387/2016.

Κατόπιν των ανωτέρω τέθηκαν τα παραπάνω ερωτήματα.

Νομοθετικό πλαίσιο

8. Στην παράγραφο 1 του άρθρου μόνου του α.ν. 261/1968 «Περί χρόνου ανακλήσεως παρανόμων Διοικητικών Πράξεων» (Α' 12) ορίζονται τα εξής:

«Άρθρον μόνον

1. Ατομικαί διοικητικάί πράξεις, εκδοθείσαι κατά παράβασιν νόμου, ανακαλούνται υπό της Διοικήσεως ελευθέρως και άνευ οιασδήποτε δια το Δημόσιον συνεπειάς, εντός ευλόγου από της εκδόσεως αυτών χρόνου. Επιφυλασσομένων των ειδικώς, άλλως οριζουσών, διατάξεων της κειμένης νομοθεσίας, χρόνος, ήσσαν της δετίας τουλάχιστον από της εκδόσεως των κατά τα άνω ανακλητέων πράξεων. εν ουδεμίά περιπτώσει δύναται να θεωρηθή ως μη εύλογος προς ανάκλησιν, ανεξαρτήτως τυχόν κήσεως υπό τρίτων βάσει αυτών οιουδήποτε δικαιώματος.»

9. Με το άρθρο 14 παρ. 1 και 2 κεφ. ΙΙ του ν. 1404/1983 «Δομή και λειτουργία των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων» (Α' 173) ιδρύθηκε δημόσια υπηρεσία, υπαγόμενη στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, με τον τίτλο «Ινστιτούτο Τεχνολογικής Εκπαίδευσης», η οποία ήταν αρμόδια να αποφαινείται για την ισοτιμία τίτλων σπουδών σε σχέση με ειδικότητες και κατευθύνσεις των ΤΕΙ.

10. Περαιτέρω σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 19 παρ. 1 και 3 του ν. 3328/2005 «Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης και άλλες διατάξεις» (Α' 80) ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 1

Ίδρυση- Νομική Μορφή- Έδρα

Ίδρύεται νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία «ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΤΙΤΛΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ» (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), που εδρεύει στην Αθήνα και εποπτεύεται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. ....

Άρθρο 19

Κατάργηση του ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α. και του Ι.Τ.Ε.

Μεταβατικές διατάξεις

1. Καταργείται το Ν.Π.Δ.Δ. με την επωνυμία Δι.Κ.Α.Τ.Σ.Α. (Ν.741/1977) και η δημόσια υπηρεσία με τίτλο Ι.Τ.Ε. (Ν. 1404/1983), οι δε αρμοδιότητές τους περιέρχονται στον Οργανισμό. ... 3. Ο Οργανισμός αυτοδικαίως υποκαθιστά το Δι.Κ.Α.Τ.Σ.Α., το Ι.Τ.Ε., καθώς και τα πανεπιστήμια σχετικά με την αναγνώριση τίτλων. Η κινητή περιουσία και τα αρχεία του Δι.Κ.Α.Τ.Σ.Α. και του Ι.Τ.Ε. περιέρχονται κατά κυριότητα στον Οργανισμό. ...».

11. Στις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 1, 10 παρ. 1, 20 παρ. 2, 77 παρ. 2 και 3, 106 και 107 παρ. 1 περ. β) του Υπαλληλικού Κώδικα, ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3528/2007 «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.» (Α' 26), όπως το άρθρο 106 αντικαταστάθηκε με το άρθρο δεύτερο του ν. 4057/2012 (Α' 54) και το άρθρο 107 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 4325/2015 (Α' 47), ορίζονται τα εξής.

«Άρθρο 2

Έκταση εφαρμογής

1. Στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα υπάγονται οι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι του κράτους και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

Άρθρο 10

Χρόνος συνδρομής προϋποθέσεων διορισμού

1. Οι υποψήφιοι υπάλληλοι πρέπει να έχουν τα προσόντα του διορισμού τόσο κατά το χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων όσο και κατά το χρόνο του διορισμού. Το ανώτατο όριο της ηλικίας διορισμού, όπου υπάρχει, πρέπει να συνιρέχει κατά το πρώτο, σύμφωνα με τα ανωτέρω, χρονικό σημείο. ...

Άρθρο 20

Ανάκληση διορισμού

2. Η πράξη διορισμού, που έγινε κατά παράβαση νόμου, ανακαλείται εντός διετίας από τη δημοσίευσή της. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής η πράξη διορισμού ανακαλείται, εάν αυτός που διορίστηκε προκάλεσε δολίως ή υποβοήθησε την παρανομία ή εάν ο διορισμός του έγινε κατά παράβαση των άρθρων 4 και 8 του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 77

Θέσεις κατά κατηγορία – Τυπικά προσόντα

2. Θέσεις της κατηγορίας ΔΕ είναι εκείνες, για τις οποίες ως τυπικό προσόν διορισμού ορίζεται απολυτήριος τίτλος ή πτυχίο σχολής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή άλλου ισότιμου σχολείου ή αναγνωρισμένης σχολής τυφλών τηλεφωνητών. ... 3. Θέσεις της κατηγορίας ΤΕ είναι εκείνες για τις οποίες ως τυπικό προσόν διορισμού ορίζεται το πτυχίο ή το δίπλωμα τμήματος ή σχολής τεχνολογικού τομέα ανώτατης εκπαίδευσης της ημεδαπής ή ισότιμο πτυχίο ή δίπλωμα της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή πτυχίο Κ.Α.Τ.Ε.Ε. ή ισότιμο πτυχίο ή δίπλωμα ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Άρθρο 106

Πειθαρχικό παράπτωμα

Το πειθαρχικό παράπτωμα συντελείται με υπαίτια πράξη ή παράλειψη του υπαλλήλου που μπορεί να του καταλογισθεί.

Άρθρο 107

Απαρίθμηση πειθαρχικών παραπτωμάτων

1. Πειθαρχικά παραπτώματα είναι: ... β) κάθε παράβαση υπαλληλικού καθήκοντος που προσδιορίζεται από τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν στον υπάλληλο οι κείμενες διατάξεις, εντολές και οδηγίες. ...».

12. Σύμφωνα με τα άρθρα 51 παρ. 1, 51Α παρ. 1 και 53 παρ. 1 του ν. 4387/2016 «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας ... και άλλες διατάξεις» (Α' 85), όπως το άρθρο 51Α προστέθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4670/2020 (Α' 43) και το άρθρο 53 παρ. 1 διαμορφώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4670/2020, ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 51

Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης- Σύσταση- Σκοπός

1. Συνιστάται Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης», αποκαλούμενο στο εξής «Ε.Φ.Κ.Α.», το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και έχει την έδρα του στην Αθήνα. Από 1.1.2017, οπότε και αρχίζει η λειτουργία του ως φορέα κύριας κοινωνικής ασφάλισης, εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α. αυτοδίκαια, οι υφιστάμενοι φορείς κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με τα άρθρα 53 επ. και ο Ε.Φ.Κ.Α. καθίσταται οιονεί καθολικός διάδοχος αυτών. ...

Άρθρο 51Α

1. Το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία "Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.)" μετονομάζεται από την 1.3.2020 σε "Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης", αποκαλούμενος στο εξής "e-Ε.Φ.Κ.Α.". Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται "Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.)", νοείται ο "Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.)".

Άρθρο 53

1. Ο e-Ε.Φ.Κ.Α. αποτελείται από, έναν (1) κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών, στον οποίο εντάσσονται, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στο άρθρο 51 του παρόντος, οι παρακάτω φορείς, με τους κλάδους, τομείς και λογαριασμούς τους, πλην των αναφερόμενων στο Κεφάλαιο ΣΤ', ως εξής: Α ... Δ. Οργανισμός Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.) ...».

13. Σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 1 του π.δ. 50/2001 «Καθορισμός των προσόντων διορισμού σε θέσεις φορέων του δημοσίου τομέα» (Α' 39), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο μόνο παρ. 11 του π.δ. 347/2003 (Α' 315) και το άρθρο μόνο παρ. 3 του π.δ. 44/2003: «Άρθρο 18

Κλάδος ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων

1. Προσόν διορισμού στον εισαγωγικό βαθμό ορίζεται:

- Δίπλωμα Επαγγελματικής Κατάρτισης Ι.Ε.Κ., οποιασδήποτε ειδικότητας του τομέα Χρηματοπιστωτικών και Διοικητικών Υπηρεσιών (πρώην Οικονομίας και Διοίκησης) ή

- Πτυχίο Α' ή Β' κύκλου Σπουδών Τεχνικού Επαγγελματικού Εκπαιδευτηρίου οποιασδήποτε ειδικότητας του τομέα Οικονομίας και Διοίκησης ή

-Απολυτήριος Τίτλος:

- Ενιαίου Λυκείου ή [...] άλλος ισότιμος και αντίστοιχος σχολικής μονάδας της ημεδαπής ή αλλοδαπής

και επιπλέον γνώση χειρισμού Η/Υ στα αντικείμενα: α) επεξεργασία κειμένων β) υπολογιστικά φύλλα γ) υπηρεσίες διαδικτύου.»

14. Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 28 παρ. 1 και 3 του π.δ. 154/2006 «Οργανισμός του ν.π.δ.δ. με την επωνυμία "Οργανισμός Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.)":

«Μόνιμο προσωπικό

1. Οι θέσεις του μόνιμου προσωπικού κατά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα διακρίνονται ως εξής:

... Κατηγορία ΔΕ

α) Κλάδος ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων. ...

3. προσόντα διορισμού στον εισαγωγικό βαθμό για καθένα από τους παραπάνω κλάδους ορίζονται τα προβλεπόμενα από το π.δ. 50/2001 (Α' 39), όπως τροποποιήθηκε με τα π.δ. 347/2003 (Α' 315) και 44/2005 (Α' 63) και ισχύει κάθε φορά: ...».

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, που ερμηνεύονται αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και του όλου νομικού πλαισίου στο οποίο εντάσσονται του σκοπού που υπηρετούν και των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος, συνάγονται τα ακόλουθα:

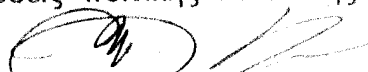
15. Οι έγκυρες (νόμιμες) διοικητικές πράξεις ανακαλούνται, εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθοι λόγοι: α) Δημόσιο συμφέρον. Η προστασία του δημοσίου συμφέροντος δικαιολογεί την ανάκληση νόμιμης πράξης, εστω κι αν από την πράξη έχουν δημιουργηθεί δικαιώματα ή ορισμένη πραγματική κατάσταση, και λόγω μεταγενέστερης διαφορετικής εκτίμησης από την Διοίκηση των ίδιων πραγματικών περιστατικών επί των οποίων

στηρίχθηκε η έκδοση της πράξης (ΣτΕ 3905/2003, 3102/2005). β) Μεταβολή των πραγματικών συνθηκών επί των οποίων βασίσθηκε η έκδοση της πράξης. Η μεταγενέστερη μεταβολή των πραγματικών συνθηκών καθιστά υποχρεωτική την ανάκληση της νόμιμης πράξης (ΣτΕ 2545/2000, 1018/2001). γ) Μεταβολή των νομικών συνθηκών. δ) Μη εκπλήρωση υποχρεώσεων του διοικητικού δικαίου από τον διοικούμενο και ε) Επιφύλαξη ανάκλησης (Α. Τάχος «Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο» εκδ. 2008, σελ. 751-753).

16. Κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 21 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, η αλλαγή πραγματικών δεδομένων, βάσει των οποίων εκδόθηκε μια διοικητική πράξη, θεμελιώνει αυτοτελή λόγο ανάκλησης χωρίς ρητή αναφορά σε λόγους δημοσίου συμφέροντος. Η μεταβολή των πραγματικών συνθηκών, βάσει των οποίων εκδόθηκε η διοικητική πράξη, δικαιολογεί την ανάκλησή της, υπό συγκεκριμένες όμως προϋποθέσεις. Έτσι η μεταβολή των συνθηκών από τον χρόνο έκδοσης της αρχικής πράξης πρέπει να επιδρά άμεσα στην νομιμότητα της πράξης και ουσιαστικά να ταυτίζεται με την επιγενόμενη παρανομία και να επιδρά άμεσα επί του δημοσίου συμφέροντος. Στην περίπτωση αυτή δικαιολογείται λόγος ανάκλησης, αφού δεν είναι λογικό να υποχρεωθεί η Διοίκηση σε διατήρηση καταστάσεων, την οποία ανέτρεψαν μεταγενέστερες αιτίες που μετέβαλαν το καθεστώς υπό το οποίο εκδόθηκε η διοικητική πράξη (Χ. Δετσαρίδη «Οι αρχές της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της καλής πίστης στο Διοικητικό Δίκαιο», 2003, σελ. 91-96 sakkoulas-online.gr).

17. Παράνομη διοικητική πράξη είναι η πράξη που η έκδοση ή το περιεχόμενό της παραβαίνει κανόνες δικαίου ή που εκδίδεται κατόπιν "πλάνης περί τα πράγματα". Υπό τον όρο αυτό νοείται η πλήρως εσφαλμένη αντίληψη της Διοίκησης για την ύπαρξη ή την μη ύπαρξη των πραγματικών δεδομένων, τα οποία αποτελούν προϋπόθεση έκδοσης της διοικητικής πράξης (Π. Δαγτόγλου "Γενικό Διοικητικό Δίκαιο" 7^η Έκδοση, πλαγιόριθμος 685). Σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας επιτρέπεται ελεύθερα από την Διοίκηση η ανάκληση των παράνομων ατομικών διοικητικών πράξεων εντός ευλόγου χρόνου (α.ν. 261/1968).

18. Εξάλλου, η διάταξη του άρθρου 20 παρ. 2 του ν. 3528/2007, κυρωτικού του ισχύοντος Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Υπαλλήλων, ρυθμίζει την ανάκληση παράνομων πράξεων διορισμού των δημοσίων υπαλλήλων ειδικότερα, σε σχέση με την γενική διάταξη του άρθρου μόνου του α.ν. 261/1968 (ΣτΕ 3424/1988, ΔΕφΑΘ 1731/2010, ΓνμδΝΣΚ 35/2009, 130/2014, 315/2015, 249/2015, 232/2019). Σύμφωνα με την ανωτέρω διάταξη του άρθρου 20 παρ. 2 του ν. 3528/2007, πράξη διορισμού που εκδόθηκε παρά την αντικειμενική ανυπαρξία των νόμιμων προϋποθέσεων ανακαλείται ελεύθερα εντός διετίας από τη δημοσίευσή της, μετά δε την παρέλευση αυτής ανακαλείται μόνον εάν ο διορισθείς προκάλεσε δολίως ή υποβοήθησε την παρανομία ή ο διορισμός του έγινε κατά παράβαση των άρθρων 4 και 8 του ίδιου νόμου, που αναφέρονται στην έλλειψη ελληνικής ιθαγένειας και σε περιπτώσεις ποινικής καταδίκης ή παραπομπής για συγκεκριμένα εγκλήματα,

στέρξης των πολιτικών δικαιωμάτων και θέσης σε δικαστική συμπαράσταση. Κατά την πάγια θέση της νομολογίας σε περίπτωση συνδρομής λόγων δημοσίου συμφέροντος ή δόλιας ενέργειας του διοικουμένου απαιτείται ειδικά αιτιολογημένη κρίση της Διοίκησης με την παράθεση συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών και στοιχείων (βλ. ΣΤΕ 2811/2019, 612/2012, 2616/2012, 3367/2014, 227/2006, 895/2002, 3569/1998 κ.α.). Επίσης, έχει γίνει δεκτό ότι, εφόσον ο νόμος διακρίνει τη «δόλια» ενέργεια από την «υποβοήθηση» και δεν διακρίνει βαθμούς υποβοήθησης ως τέτοια μπορεί να νοηθεί κάθε ενέργεια του υπαλλήλου, η οποία συνεπάγεται, ως απότοκο συνέπεια αυτής τον διορισμό του (ΟΛΝΣΚ 604/2004).

19. Ο χρόνος ισχύος της ανάκλησης διαφέρει μεταξύ νομίμων και παρανόμων πράξεων. Η ανάκληση παράνομης διοικητικής πράξης έχει αναδρομική ισχύ (*ex tunc*), εκτός αν ο νόμος προβλέπει άλλη ρύθμιση. Η ανάκληση νόμιμης διοικητικής πράξης ισχύει για το μέλλον (*ex nunc*) και μάλιστα από την ημέρα έκδοσης της ανακλητικής πράξης, εκτός αν ορίζεται μεταγενέστερο χρονικό σημείο έναρξης των εννόμων αποτελεσμάτων της.

20. Περαιτέρω, κατά τη συζήτηση στο Τμήμα διαμορφώθηκαν δύο γνώμες.

Κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας που απαρτίσθηκε από τους Ασημίνα Ροδοκάλη, Ευαγγελία Σκαλτσά, Ευσταθία Τσαούση, Διονύσιο Χειμώνα, Βασίλειο Κορκίζογλου, Χαράλαμπο Μπρισκόλα, Νικόλαο Καραγιώργη και Περικλή Αγγέλου, Νομικούς Συμβούλους του Κράτους (Ψήφοι 8), με την οποία συντάχθηκε και η Εισηγήτρια Στελιανή Κουστουμπάρδη, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο), πρέπει να γίνουν δεκτά τα εξής:

21. Στη συγκεκριμένη περίπτωση η υπάλληλος του ερωτήματος δεν προκάλεσε τον διορισμό της με δόλο, ήτοι με πλαστό έγγραφο, τα δε σχετικώς αναφερόμενα στο έγγραφο του Εθνικού Τυπογραφείου δεν έχουν νόμιμη βάση, δεδομένου ότι, όπως αναγράφει ο συντάκτης του, δεν γνώριζε το πραγματικό της υπόθεσης ώστε να ομιλεί περί παρανομίας. Η διενεργηθείσα για την υπάλληλο ΕΔΕ και η παραπαιμπή της στη συνέχεια στο Δ.Σ. του Ο.Α.Ε.Ε. (που λειτούργησε ως Πειθαρχικό Συμβούλιο) έγιναν για να διαπιστωθεί αν αυτή είχε δόλο, όχι κατά την προσκόμιση του πτυχίου της προς διορισμό, αλλά στη συνέχεια, ήτοι αν απέκρυψε σκοπίμως το έγγραφο της ανακλητικής απόφασης της ισοτιμίας του πτυχίου της από την υπηρεσία της μετά το γενόμενο κατά τα ανωτέρω νόμιμο διορισμό της.

22. Στην προκειμένη περίπτωση δεν τίθεται θέμα παράνομης διοικητικής πράξης της υπαλλήλου, γιατί αυτή διορίστηκε βάσει νομίμου πιστοποιητικού του Ι.Τ.Ε. περί ισοτιμίας του πτυχίου της με αυτά των Τ.Ε.Ι. Το πραγματικό γεγονός της άρσης ισοτιμίας, για το οποίο δεν φέρει ευθύνη η υπάλληλος επήλθε μετά το χρονικό σημείο του διορισμού της, το γεγονός δε αυτό δεν είναι ικανό να μεταβάλει τη φύση της απόφασης διορισμού από νόμιμη σε παράνομη, γιατί όπως είναι γνωστό η νομιμότητα της διοικητικής πράξης κρίνεται κατά το χρόνο έκδοσής της. Το επιγενόμενο αυτό γεγονός προκάλεσε την ασυμφωνία της

απόφασης διορισμού σε σχέση με την νέα πραγματικότητα που δημιουργήθηκε (επιγενόμενη παρανομία). Επομένως δεν είναι δυνατόν στην προκειμένη περίπτωση να υπάρχει έκδοση της πράξης διορισμού κατόπιν «πλάνης περί τα πράγματα» όπως αναγράφει το έγγραφο του Εθνικού Τυπογραφείου, αφού το αρμόδιο όργανο για την έκδοσή της δεν είχε αρμοδιότητα να ελέγξει την ισοτιμία και αντιστοιχία του τίτλου σπουδών της με πτυχίο των Τ.Ε.Ι. και να εκφέρει κρίση επί του ζητήματος αυτού.

23. Μέχρι την ανάκληση της ισοτιμίας του πτυχίου της η υπάλληλος εργαζόταν νομίμως στην κατηγορία Τ.Ε., σύμφωνα με τα προαναφερθέντα. Επομένως η ανάκληση του διορισμού της ως προς την κατηγορία Τ.Ε. πρέπει να ανατρέξει ακριβώς στον χρόνο της ανάκλησης της ισοτιμίας του πτυχίου με το οποίο διορίστηκε στην ανωτέρω κατηγορία, γιατί έκτοτε η υπηρεσία της ήταν σε κλάδο και κατηγορία που δεν αντιστοιχούν στα απαιτούμενα για τη θέση αυτή από τον νόμο τυπικά προσόντα, τα οποία όμως όπως βεβαιώθηκε με την πράξη (4/5-10-2001) του Ι.Τ.Ε., διέθετε κατά το χρόνο του διορισμού της.

24. Περαιτέρω η αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και οι ειδικές συνθήκες της συγκεκριμένης περίπτωσης (π.χ. πάροδος μεγάλου χρονικού διαστήματος από τον χρόνο ανάκλησης της ισοτιμίας, μη ύπαρξη δόλου ως προς την γνωστοποίηση αυτού του γεγονότος, οικογενειακή κατάσταση κλπ) επέβαλαν την επιεική αντιμετώπιση της υπαλλήλου, καθόσον τυχόν αυστηρότερη αντιμετώπισή της θα είχε για αυτήν δυσμενείς συνέπειες.

25. Επομένως, νομίμως ο Διοικητής του Ο.Α.Ε.Ε. προέβη σε νέα ρύθμιση και τακτοποίησε αναδρομικά την υπηρεσιακή κατάσταση της υπαλλήλου σε κλάδο και κατηγορία που αντιστοιχούν στα πραγματικά τυπικά προσόντα που διέθετε ως ελάσσονα κατά το χρόνο διορισμού της (αν δεν υπήρχε η ισοτιμία του πτυχίου). Ενόψει όλων των ανωτέρω, ο Διοικητής του τότε Ο.Α.Ε.Ε. ορθά και για λόγους ηθικής και υπηρεσιακής τάξης τακτοποίησε την υπηρεσιακή κατάσταση της υπαλλήλου Ε.Τ. αναδρομικά από το χρόνο ανάκλησης της απόφασης ισοτιμίας του πτυχίου της (15-4-2003), βάσει του οποίου διορίστηκε σε κατηγορία Τ.Ε., σε κλάδο και κατηγορία που αντιστοιχούν στα πραγματικά τυπικά της προσόντα (ΔΕ), όπως αυτά προέκυψαν με βάση τα ισχύοντα μετά την ανάκληση της ισοτιμίας δικαιολογητικά (απολυτήριο Λυκείου) και καθορίζονται στο π.δ. 50/2001 (άρθρο 18) (ΝΣΚ 249/2015).

26. Κατά τη μειοψηφήσασα γνώμη του Αντιπροέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Γεωργίου Κανελλοπούλου και των Νομικών Συμβούλων του Κράτους Αναστασίας Ζαφειριάδου και Αντωνίου Παπαγεωργίου (ψηφοί 3), πρέπει να γίνουν δεκτά τα εξής:

Στις παράνομες ή πλημμελείς διοικητικές πράξεις περιλαμβάνονται και εκείνες που έχουν εκδοθεί κατά πλάνη περί τα πράγματα, δηλαδή βάσει προφανώς εσφαλμένης αντίληψης για τη συνδρομή των πραγματικών δεδομένων, τα οποία αποτελούν την προϋπόθεση της

έκδοσής τους, η ανάκλησή τους δε τις εξαφανίζει εξ υπαρχής, ανατρέχει στον χρόνο της έκδοσής τους και αποκαθιστά τη νομική κατάσταση που υπήρχε πριν από την έκδοση των ανακαλούμενων πράξεων (Ε. Σπηλιωτόπουλος: Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, εκδ.14η, παρ. 177, 181).

27. Στην προκειμένη περίπτωση το Επιστημονικό Συμβούλιο (Ε.Σ.) του Ι.Τ.Ε., συντασσόμενο προς την εισήγηση της αρμόδιας επιτροπής κρίσης τίτλων σπουδών, με την με αριθμό 4/5.10.2001 απόφασή του αναγνώρισε τον τίτλο σπουδών που απονεμήθηκε στην Ε.Τ. από την Κρατική Ακαδημία της πόλης του Χαρκόβου Ουκρανίας ως ισότιμο και αντίστοιχο με τα πτυχία που απονέμονται από τα ημεδαπά Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα ειδικότητας τουριστικών επιχειρήσεων. Ενόψει στοιχείων που περιήλθαν μεταγενεστέρως στο Ι.Τ.Ε. σε σχέση με τις συνθήκες πραγματοποίησης των σπουδών στο ανωτέρω εκπαιδευτικό ίδρυμα της αλλοδαπής εκ μέρους ελλήνων φοιτητών, το Ε.Σ. του Ι.Τ.Ε. εξέδωσε την με αριθμό 7/15.04.2003 πράξη του (Θέμα 7ο της 7ης από 15.4.2003 συνεδρίασης του Οργάνου αυτού), με την οποία ανακάλεσε την αναγνώριση της ισοτιμίας των τίτλων σπουδών της Ε.Τ. και μιας ακόμη πτυχιούχου. Συγκεκριμένα, στην πράξη αυτή διαλαμβάνεται ότι μετά το έγγραφο με Α.Π.Φ. 1150.3/20/ΑΣ382/3.4.2003 της Ελληνικής Πρεσβείας στο Κίεβο προς το Ι.Τ.Ε., με το οποίο διαβιβάστηκε επιστολή του Πρύτανη του ανωτέρω αλλοδαπού εκπαιδευτικού ιδρύματος, από την οποία προκύπτει ότι, όπως προβλέπεται στη συμφωνία μεταξύ του εκπαιδευτικού οργανισμού «Φ...» και της ανωτέρω Ακαδημίας, η εκπαίδευση των φοιτητών από την Ελλάδα πραγματοποιείται στο παράρτημα της Ακαδημίας στην πόλη Πάτρα, οι διαλέξεις γίνονται από τους καθηγητές της Ακαδημίας που έρχονται στο παράρτημα αυτό, ενώ οι εργασίες εργαστηρίου, εξετάσεις και υποστήριξη πτυχιακών μελετών πραγματοποιούνται στην Ακαδημία. το Ε.Σ. του Ι.Τ.Ε. αποφάσισε να διακόψει τη συνεργασία με την Ακαδημία αυτή, λόγω δε των ανωτέρω οι εκκρεμείς υποθέσεις απορρίφθηκαν και οι αποφάσεις ισοτιμίας που είχαν χορηγηθεί στην Ε.Τ. και σε μία ακόμη πτυχιούχο ανακλήθηκαν.

28. Όπως έχει κριθεί με την 1318/2009 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ad hoc, δεδομένου ότι με αυτήν απορρίφθηκε η αίτηση ακυρώσεως κατά της συγκεκριμένης απόφασης του Ι.Τ.Ε., που είχε ασκήσει η άλλη πτυχιούχος την οποία αφορούσε η απόφαση αυτή, ως προς το μέρος της με το οποίο ανακλήθηκε η απόφαση ισοτιμίας του δικού της τίτλου σπουδών, αιτιολογικό έρεισμα της ανάκλησης, όπως και για την περίπτωση της Ε.Τ., υπήρξε το γεγονός ότι αυτή πραγματοποίησε μέρος των σπουδών της, όχι στην αλλοδαπή, στην έδρα του εκπαιδευτικού αλλοδαπού ιδρύματος, αλλά στην ημεδαπή, σε ιδιωτική σχολή, που λειτουργούσε ως παράρτημά του. Για την απόρριψη της αιτήσεως ακυρώσεως το Δικαστήριο έλαβε υπόψη του, μεταξύ άλλων, ότι κατά το άρθρο 16 του Συντάγματος απαγορεύεται, απολύτως και σε κάθε περίπτωση, η σύσταση από ιδιώτες σχολών ανώτατης εκπαίδευσης, ασχέτως με τον προσρισμό ή τον χαρακτήρα των σχολών αυτών,

και ότι κατά το χρονικό σημείο κατά το οποίο εκδόθηκε η ανακαλούμενη πράξη το Ι.Τ.Ε., προκειμένου να αρνηθεί εντέλει την αναγνώριση της ισοτιμίας του τίτλου, νομίμως απέβλεψε στους ορισμούς της κοινής νομοθεσίας [ν. 576/1977 (Α' 102), ν. 1268/1982 (Α' 87), ν. 1404/1983 (Α' 173)], δυνάμει των οποίων αποκλειόταν, κατ' αρχήν, η παροχή επαγγελματικής και κάθε άλλης ειδικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα από ιδιώτες. Δηλαδή, η πράξη αναγνώρισης της ισοτιμίας, η οποία είχε εκδοθεί κατά πλάνη περί τα πράγματα, ήταν παράνομη, συνεπώς δε, η ανάκλησή της την εξαφάνισε εξ υπαρχής, ανέτρεξε στον χρόνο έκδοσής της και αποκατέστησε τη νομική κατάσταση που υπήρχε πριν από την χορήγηση της ανακληθείσας ισοτιμίας.

29. Με την με αριθμό 36/12.11.2002 πράξη του Α' Αντιπροέδρου του Ο.Α.Ε.Ε. η Ε.Τ. εντάχθηκε στην κατηγορία ΤΕ του κλάδου Διοικητικού Λογιστικού με τυπικό προσόν διορισμού τον προαναφερθέντα τίτλο σπουδών που είχε αναγνωρισθεί ως ισότιμος με πτυχίο που απονέμεται από ημεδαπό Τ.Ε.Ι. Εφόσον, όμως, η ανάκληση της πράξης αναγνώρισης της ισοτιμίας ανέτρεξε στον χρόνο έκδοσης της εν λόγω πράξης, δηλαδή, σε χρόνο προγενέστερο του διορισμού της Ε.Τ. και της ένταξής της στην κατηγορία ΤΕ, και την εξαφάνισε εξ υπαρχής, έπεται ότι κατά τον εν λόγω χρόνο διορισμού και ένταξής της στην κατηγορία ΤΕ η Ε.Τ. δεν κατείχε τίτλο σπουδών ισότιμο προς πτυχίο απονεμόμενο από Τ.Ε.Ι. Για το λόγο αυτό, η Ε.Τ. πρέπει να ενταχθεί στην κατηγορία ΔΕ από τότε που διορίσθηκε, αφού προηγηθεί η σύσταση, με νομοθετική ρύθμιση, προσωποπαγούς θέσης, η οποία θα καταργηθεί με την αποχώρηση της Ε.Τ. από την Υπηρεσία.

30. Ως προς το ζήτημα, που πάντως δεν τίθεται με το ερώτημα, αλλά για την πληρότητα της εξέτασής του και την υποβοήθηση της υπηρεσίας θίγεται στο σημείο αυτό, της ενδεχόμενης δηλονότι ανάκτησης της διαφοράς των αποδοχών της κατηγορίας ΤΕ σε σχέση με εκείνες της κατηγορίας ΔΕ, που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως στην Ε.Τ. από τον διορισμό της έως την ένταξή της στην κατηγορία ΔΕ, αρκεί η παρατήρηση ότι απαραίτητη προϋπόθεση ανάκτησης αχρεώστητης πληρωμής αποτελεί η υπαιτιότητα του λαβόντος. Αντιθέτως, η καλή πίστη της Ε.Τ. σε σχέση με την ένταξή της καθ' όλο το χρονικό αυτό διάστημα, σε θέση κατηγορίας ΤΕ δεν επιτρέπει, στο πλαίσιο και των αρχών της χρηστής διοίκησης, σκέψεις περί του αντιθέτου.

Απάντηση

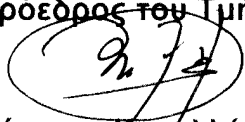
31. Ενόψει των προαναφερθέντων στα τεθέντα ερωτήματα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Στ' Τμήμα) γνωμοδοτεί, κατά πλειοψηφία, ως εξής: 1) Δεν τίθεται ζήτημα ανάκλησης εν όλω ή εν μέρει (κατά το μέρος που αφορά την κατηγορία) της πράξης διορισμού της υπαλλήλου Ε.Τ. 2) Είναι νόμιμη η ένταξη της υπαλλήλου σε κατώτερη κατηγορία μετά την ανάκληση της ισοτιμίας του πτυχίου της ως προσόντος διορισμού σε

- ανώτερη κατηγορία και η ένταξη αυτή ανατρέχει νόμιμα στον χρόνο ανάκλησης της απόφασης ισοτιμίας του πτυχίου.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 8.9.2021

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

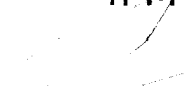

Γεώργιος Κανελλόπουλος

Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Η Εισηγήτρια

Στελιανή Κουστουμπάρδη

Πάρεδρος ΝΣΚ